

Cytundeb Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Cytundeb partneriaeth rhwng Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a Chynghorau Gwirfoddol Sirol Gogledd Cymru ar ran sefydliadau trydydd sector yng Ngogledd Cymru.

Cyflwyniad

Mae'r Cytundeb hwn yn gytundeb partneriaeth rhwng Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru (y Comisiynydd) a'r chwe Cyngor Gwirfoddol Sirol yng Ngogledd Cymru ar ran y trydydd sector yng Ngogledd Cymru ac mae wedi'i gytuno gan y swyddogion sy'n gyfrifol am y sefydliadau perthnasol.

Mae'n darparu fframwaith ar gyfer gwella ymgysylltiad, datblygu nodau ac amcanion a rennir, meithrin parch a dealltwriaeth y naill at y llall a bydd hefyd yn cynorthwyo'r Comisiynydd a phartneriaid y trydydd sector i wella ansawdd gwasanaethau ar gyfer pobl Gogledd Cymru.

Mae llwyddiant y Cytundeb yn dibynnu ar ymrwymiad y ddau barti. Gall cydweithio gryfhau perthnasau gwaith sydd eisoes yn bodoli ac ar adeg o bwysau economaidd gall alluogi pob parti i ymateb i heriau'r dyfodol. Bydd gweithio'n agosach yn galluogi sefydliadau i wneud y mwyaf o adnoddau a gwybodaeth ac i fod yn fwy effeithiol ac effeithlon.

Y rhai sy'n rhan o'r cytundeb hwn yw:

SEFYDLIAD PARTNER		CADAIARYDDION	LLOFNOD
Medrwn Môn, Ynys Môn		Dilys Shaw	
Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Conwy		Maggie Kelly	
Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych		Eurwen Edwards OBE, BEM	
Cyngor Gwirfoddol Lleol Sir Y Fflint		Michael Dixon	
Mantell Gwynedd		Gwen Griffith	
Cymdeithas Sefydliadau Gwirfoddol Wrecsam (AVOW)		John Leece Jones	
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru		Winston Roddick QC CB	

Cytunwyd ar y Cytundeb gan y Partneriaid ar 11 Tachwedd 2015. Bydd yn cael ei adolygu yn 2016.

Rôl y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yw'r corff llywodraethu lleol ar gyfer plismona yng Ngogledd Cymru. Mae gan y Comisiynydd gyfrifoldeb cyffredinol i sicrhau heddlu effeithiol ac effeithlon sy'n darparu gwerth am arian ac, yn bwysicaf oll, yn lleihau trosedd.

Mae gan y Comisiynydd bedair prif ddyletswydd, sef:

- Gosod y blaenoriaethau ar gyfer plismona yng Ngogledd Cymru
- Penderfynu ar y gyllideb ar gyfer Heddlu Gogledd Cymru
- Dal y Prif Gwnstabl yn atebol.
- Gwrando ar farn y cyhoedd ynglŷn â phlismona.

Er mwyn cyflawni'r dyletswyddau hyn, mae gan y Comisiynydd amrediad o bwerau a chyfrifoldebau, gan gynnwys:

- Bod yn atebol i'r etholaeth a chynrychioli'r cyhoedd ar faterion plismona
- Paratoi Cynllun Heddlu a Throsedd sy'n amlinellu'r cyfeiriad strategol a'r amcanion ar gyfer plismona yng Ngogledd Cymru
- Gosod y praecept plismona, sef yr elfen o dreth y cyngor sy'n mynd tuag at gostau plismona
- Gweithio gyda phartneriaid i atal a thaclo troseddu ac aildroseddu
- Dal yr Heddlu'n atebol, drwy'r Prif Gwnstabl, am ddarpariaeth gwasanaethau plismona
- Penodi, ac os bydd angen, diswyddo'r Prif Gwnstabl
- Goruchwyllo cwynion yn erbyn Heddlu Gogledd Cymru
- Comisiynu gwasanaethau a phrosiectau diogelwch cymunedol yn yr ardal
- Sicrhau y gweithredir ar flaenoriaethau'r cyhoedd, yr ymgynghorir â dioddefwyr ac nad yw'r unigolion mwyaf diamddiffyn yn cael eu hesgeuluso
- Sicrhau gwerth am arian

Rôl y Cyngorau Gwirfoddol Sirol

Bydd y chwe Cyngor Gwirfoddol Sirol¹ (CGS) yn cyd-lofnodi'r Cytundeb. Nhw yw'r sefydliadau ymbarél sy'n cefnogi, hyrwyddo a chynghori sefydliadau gwirfoddol a chymunedol lleol. Maent yn cefnogi gweithredoedd gwirfoddol drwy gefnogi'r gwaith o wirfoddoli, cynghori ar arferion da, darparu gwybodaeth ar ffynonellau cyllid ac amrywiaeth o wasanaethau eraill.

Mae'r term 'Trydydd Sector' fel y cyfeirir ato yn y ddogfen hon yn cynnwys sefydliadau gwirfoddol a chymunedol a buddiannau gwirfoddoli sy'n cynnwys elusennau ledled y DU a'u canghennau lleol, sefydliadau rhanbarthol a sirol, grwpiau cymunedol anffurfiol, mentrau cymdeithasol, sefydliadau crefyddol ac eglwysig, cydweithfaoedd a grwpiau cefnogi hunan gymorth.

O fewn y Cytundeb bydd y CGS yn rhoi cyfle i'r trydydd sector a'u defnyddwyr gwasanaeth gael llais ac i gael eu clywed a sicrhau cydnabyddiaeth ar gyfer yr effaith sylweddol y mae sefydliadau gwirfoddol yn ei gyfrannu i ddiogelwch a chydlynid cymunedol.

Nodau'r Cytundeb

Nod y Cytundeb hwn yw datblygu'r bartneriaeth rhwng y Comisiynydd a'r trydydd sector yng Ngogledd Cymru er mwyn hyrwyddo diogelwch cymunedol a lleihau trosedd er mwyn cyfrannu at wneud Gogledd Cymru yn lle diogel a phleserus i fyw.

Bydd y Cytundeb yn:

- Sefydlu ymgysylltiad a chyfathrebiad dwy ffordd fel bod gan y Cyngorau Gwirfoddol Sirol a'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd fecanwaith cadarn er mwyn gallu ymgynghori â'r trydydd sector.
- Sicrhau y gall y trydydd sector ddylanwadu ar y gwaith o gynllunio a datblygu wrth ddelio â materion diogelwch cymunedol lleol.
- Hyrwyddo dealltwriaeth a pharch rhwng y partïon drwy greu strwythur clir ar gyfer cyfathrebu ac ymgysylltu.
- Creu cyfleoedd effeithiol i gydweithio er budd trigolion Gogledd Cymru drwy ddod â sefydliadau tebyg at ei gilydd a'u helpu i rannu arferion da.

Gwerthoedd ac Egwyddorion

Mae'r gwerthoedd canlynol, sy'n cael eu rhannu gan y partïon yn cynnal y Cytundeb hwn:

Parch

Gonestrwydd

Tegwch

Unplygrwydd

Bydd cadw at y gwerthoedd hyn yn sicrhau:

- Parch tuag at, a gwerthfawrogiad o gyfraniad pob partner o ba bynnag faint
- Parch tuag at annibyniaeth sefydliadau'r trydydd sector
- Parch tuag at natur strategol a rhanbarthol rôl y Comisiynydd Heddlu a Throsedd
- Prosesau comisiynu agored
- Gonestrwydd ynghylch capasiti a'r gallu i ddarparu gwasanaethau
- Gweithredu prosesau teg a thryloyw
- Gwneud penderfyniadau teg yn seiliedig ar brosesau a gweithdrefnau clir a thryloyw

Amcanion

1. Cynnal perthynas gadarnhaol drwy lunio strategaethau ymgysylltu effeithiol rhwng y Comisiynydd a'r trydydd sector.
2. Defnyddio arbenigedd a gwybodaeth rheng flaen o sefydliadau'r trydydd sector er mwyn helpu i ddelio gyda, a lleihau trosedd ac anrhefn yng Ngogledd Cymru.
3. Anelu tuag at ragoriaeth, cydraddoldeb mynediad, datblygiad cynaliadwy a gwerth am arian bob amser.

Diogelwch Cymunedol a Gwaith Partneriaeth

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cydnabod yr angen i gydweithio'n agos â phartneriaid er mwyn sicrhau atebion i faterion trosedd ac anrhefn. Mae'r Comisiynydd yn cydweithio ochr yn ochr â sefydliadau yn y sector cyhoeddus megis Heddlu Gogledd Cymru, y Bwrdd Iechyd Lleol, y Gwasanaeth Tân ac Achub, Awdurdodau Lleol, partneriaid yn y maes cyfiawnder troseddol a rhanddeiliaid allweddol eraill gan gynnwys cymunedau lleol, er mwyn cyflawni nodau cyffredin yn fwy effeithiol. Mae rôl y Comisiynydd hefyd yn cynnwys cydweithio mewn partneriaeth â'r pedwar Partneriaeth Diogelwch Cymunedol yng Ngogledd Cymru, Bwrdd Cymunedau Diogelach Gogledd Cymru a Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru. Mae'r Comisiynydd yn addo gweithio mewn partneriaeth â'r chwe Cyngor Gwirfoddol Sirol yng Ngogledd Cymru.

Gall gwaith partneriaeth gynnwys:

- gweithio mewn partneriaeth er mwyn datrys problemau mewn cymdogaethau megis ymddygiad gwrthgymdeithasol
- darparu gwasanaethau mwy effeithiol i ddioddefwyr
- cefnogi dioddefwyr camdriniaeth ddomestig fel bod ganddynt yr hyder a'r cyfle i gael cymorth a chefnogaeth
- gwella'r amgylchedd corfforol fel ei fod yn llai tebygol o arwain tuag at droseddu
- darparu gwasanaethau i'r rhai hynny sy'n camddefnyddio sylweddau ond sydd eisiau help i leihau'r niwed y maent yn ei wneud iddynt eu hunain, eu teuluoedd a'n cymunedau, a
- cynorthwyo troseddwyr i ailsefydlu eu hunain ac i wneud cyfraniad cadarnhaol i gymdeithas.

Hefyd mae sefydliadau'r trydydd sector yn chwarae rôl allweddol o ran cynorthwyo'r Comisiynydd i ddelio â'r materion hyn.

Cyfrifoldebau

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Cyngorau Gwirfoddol Sirol yn cydnabod rôl a chyfrifoldebau ei gilydd. Yn benodol, mae'r Comisiynydd yn cydnabod:

- Y cyfraniad gwerthfawr y mae sefydliadau gwirfoddol a chymunedol yn ei wneud i ddiogelwch cymunedol
- Y gall CGS hyrwyddo, hwyluso a dylanwadu ar arferion da gyda'r nod o gynnal safon uchel o lywodraethu. Fodd bynnag, mae sefydliadau gwirfoddol a chymunedol yn sefydliadau annibynnol sy'n penderfynu ar eu blaenoriaethau eu hunain ac sy'n rheoli eu materion eu hunain, gan gynnwys yr hawl i ymgyrchu
- Bod sefydliadau gwirfoddol a chymunedol yn gweithredu o fewn yr egwyddorion y cawsant eu seilio arnynt
- Y gall CGS unigol gynorthwyo'r Comisiynydd i ymgysylltu ag eraill drwy ddatblygu gweithgareddau ymgynghori.

Mae'r Cyngorau Gwirfoddol Sirol, ar ran y trydydd sector, yn cydnabod:

- Y fframwaith cyfreithiol ac ariannol y mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gweithredu oddi fewn iddo
- Bod y Comisiynydd yn cael ei archwilio gan Banel Heddlu a Throsedd annibynnol
- Dyletswyddau'r Comisiynydd i:

Osod y blaenoriaethau ar gyfer plismona yng Ngogledd Cymru

Penderfynu ar y gyllideb ar gyfer Heddlu Gogledd Cymru

Dal y Prif Gwnstabl yn atebol

Gwrando ac ymateb i safbwyntiau'r cyhoedd ynglŷn â phlismona.

Comisiynu ac Ariannu

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gyfrifol am ariannu'r canlynol:

- Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau (Y Swyddfa Gartref)
- Grant Diogelwch Cymunedol (Y Swyddfa Gartref)
- Grant Atal Troseddau Ieuenctid a Chamddefnyddio Sylweddau (Y Swyddfa Gartref)
- Incwm o'r Ddeddf Elw Troseddau
- Comisiynu Gwasanaethau Cefnogi Dioddefwyr yn Lleol (gan gynnwys Gwasanaethau Cyfiawnder Adferol)
- Troseddau Casineb
- Incwm o'r Ddeddf Gwerthu Eiddo Canfyddedig
- Mentrau Cynhyrchu Incwm Penodol
- Ffynonellau ariannu eraill o gronfeydd y Comisiynydd

Gall comisiynu gwasanaethau olygu prynu gwasanaethau i mewn, ymrwmo i gytundebau neu gontractau cydweithio, rhoi grantiau, alinio cyllidebau â phartneriaid, cydgyfrannu cyllidebau a datblygu cyllidebau cymunedol.

Mae comisiynu effeithiol yn ddibynnol ar y gylchred comisiynu craidd isod:

Deall	Adnabod canlyniadau, anghenion, adnoddau a blaenoriaethau lleol; alinio gwasanaethau cydweithio gyda rhanddeiliaid sy'n cymryd gwybodaeth am y darparwr a'r defnyddiwr gwasanaeth i ystyriaeth ac sy'n adeiladu ar waith eraill.
Cynllunio	Sut i daclo anghenion yn effeithiol, yn effeithlon, yn deg ac mewn ffordd gynaliadwy, yn unigol ac ar y cyd.
Gwneud	Gwneud penderfyniadau i ddiogelu gwell canlyniadau cydgomisiynu.
Adolygu	Monitro darpariaeth gwasanaethau yn erbyn y canlyniadau disgwylidig a riportio ar ba mor dda mae'n gwneud yn erbyn y cynllun a chydabod nad yw hyn yn ddolen gaeedig ond yn gylchred parhaus.

Comisiynu Gwasanaethau

Trwy gydol y broses gomisiynu, mae parch, gonestrwydd, tegwch ac unplygrwydd yn egwyddorion craidd. Prif yrrwr gwasanaethau ydi anghenion dioddefwyr ac mae'r rhain wedi cael eu cefnogi drwy'r grant sydd wedi'i gael gan y Weinyddiaeth Cyfiawnder.

Er mwyn helpu i gomisiynu gwasanaethau mae ffurflen mynegi diddordeb wedi cael ei llunio ar gyfer sefydliadau sy'n dymuno gwneud cais am nawdd i Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae'n rhaid i bob syniad posibl gyd-fynd â phedwar amcan Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

Mae'r prif feysydd ar gyfer cyllideb y dioddefwyr yn 2015-16 yn troi o gwmpas pedair blaenoriaeth. Rhain ydi:

- Gwasanaethau Dioddefwyr
- Cyfiawnder Adferol
- Trais Rhywiol a Thrais Domestig
- Deddf Enillion Carcharorion 1996

Mae'r prif feysydd yma yn cynorthwyo'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd i ddiwallu ei amcanion yn ystod y 12 mis nesaf. Mae'n bwysig cydnabod y bydd yna nifer o heriau i wasanaethau o ran toriadau ariannol a'r prif yrrwr fydd sicrhau y bydd nifer o'r gwasanaethau hyn yn gynaliadwy. Bydd Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gweithio gydag asiantaethau er mwyn sicrhau ein bod yn cael gwerth am arian ac yn mwylhau'r cyfleoedd sydd ar gael. Mae gweithio mewn partneriaeth ac ymgysylltu ag eraill yn hanfodol er mwyn gallu comisiynu gwasanaethau'n effeithiol, yn arbennig ar gyfer unigolion a grwpiau diamddiffyn.

Ymgynghori a Gwerthuso Polisi

Mae gan sefydliadau hawl i herio ar faterion sy'n effeithio arnynt. Yn fwy na hynny, mae'n bosib y bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, o bryd i'w gilydd, yn ymgynghori â sefydliadau'r trydydd sector a, neu'r Cynghorau Gwirfoddol Sirol sy'n eu cynrychioli ar faterion, prosiectau neu bolisiâu penodol. Fe gytunir y bydd unrhyw ymgynghoriad o'r fath:

- Yn briodol ac yn berthnasol i'r grŵp targed
- Yn ddilys ac yn dryloyw, gan wneud yn glir pa agweddau y gellid eu newid a pha rai na ellid eu newid
- Yn hygyrch ac ar gael i sefydliadau mawr a llai fel ei gilydd
- Yn amserol ac yn digwydd cyn i benderfyniadau gael eu gwneud.

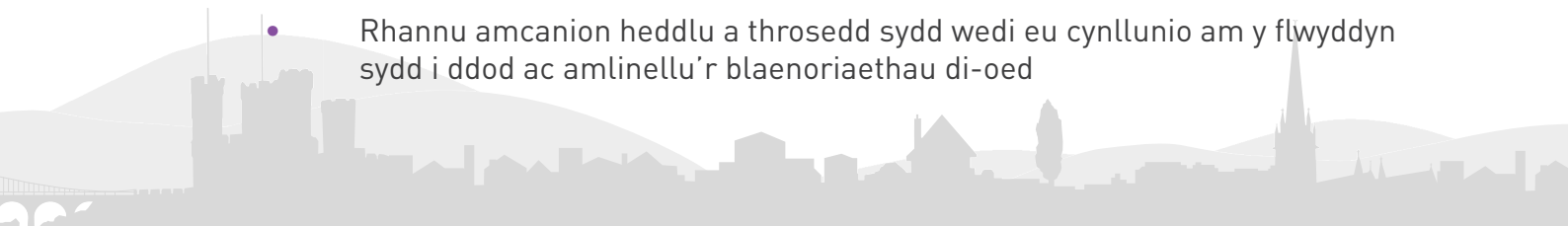
Fe gydnabyddir ei bod yn arfer da caniatáu 13 wythnos ar gyfer ymgynghori cyn y gwneir penderfyniad ac yn achos penderfyniadau mwy megis y Cynllun Heddlu a Throsedd, dyma fydd isafswm y cyfnod ymgynghori. Fodd bynnag, gyda rhai materion polisi ac ymgynghoriadau llai, lle bydd rhaid i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gydymffurfio ag amserlen sefydliad arall (megis y Llywodraeth) mae'n bosib na fydd modd clustnodi cymaint o amser â hyn. Bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd bob amser yn ceisio sicrhau'r amser hiraf posibl er mwyn cael ymgynghoriad cywir a chllir a bydd yn gwneud popeth o fewn ei allu i leihau effaith cyfnodau ymgynghori byrrach.

Cyfathrebu ac Ymgysylltu

Bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cydymffurfio â Deg Egwyddor Ymgysylltu Cyfranogaeth Cymru (gweler Atodiad A). Yn fwy na hynny, mae'r Comisiynydd wedi sefydlu strategaeth gyfathrebu ac ymgysylltu sy'n cynnwys manylion yr egwyddorion ymgysylltu a chyfathrebu bwriadus y bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ymgymryd â nhw. Mae ymgysylltiad y Comisiynydd â sefydliadau'r trydydd sector yn ffurfio rhan o'r gweithgaredd hwn ac yn benodol mae'r Comisiynydd yn cytuno i gyflawni'r trefniadau canlynol.

Digwyddiad Ymgysylltu Blynyddol

- Bob blwyddyn cyn cyhoeddi'r Cynllun Heddlu a Throsedd newydd neu ddiwygiedig, bydd Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn trefnu ac yn cynnal cyfarfod ymgysylltu rhwng y Comisiynydd a sefydliadau'r trydydd sector yng Ngogledd Cymru, ac yn benodol gyda'r rhai hynny sy'n ymwneud â diogelwch cymunedol, atal trosedd, lleihau trosedd, cefnogi/rheoli troseddwyr, cefnogi dioddefwyr, tystion neu deuluoedd ayyb
- Bydd y Comisiynydd yn mynychu'r digwyddiad er mwyn ymgysylltu â sefydliadau'r trydydd sector. Yn y digwyddiad, bydd y Comisiynydd yn:
 - Adolygu cynllun heddlu a throsedd ac amcanion y flwyddyn flaenorol a rhoi diweddariad am y cynnydd sydd wedi'i wneud mewn perthynas â nhw
 - Rhannu amcanion heddlu a throsedd sydd wedi eu cynllunio am y flwyddyn sydd i ddod ac amlinellu'r blaenoriaethau di-oed

- Gwrando ac ymateb i gwestiynau ar bob un o'r uchod
- Gwrando ac ymateb i gwestiynau cyffredinol am blismona a throseddu yng Ngogledd Cymru ar wahân i faterion gweithredol.
- Bydd y digwyddiad yn cael ei gofnodi a bydd unrhyw adborth yn cael ei ddostrannu gan Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd
- Bydd y Cynghorau Gwirfoddol Sirol yn cynorthwyo ac yn cefnogi Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd i baratoi ar gyfer y digwyddiad hwn. Bydd hyn yn cynnwys rhannu manylion cyswllt gwesteion addas gyda SCHTh a hefyd helpu i hysbysebu'r digwyddiad drwy eu sefydliadau nhw eu hunain.

Ymweliadau â sefydliadau trydydd sector unigol

Mae'n bwysig bod y Comisiynydd yn meithrin ymwybyddiaeth o weithgareddau rheng flaen y sefydliadau trydydd sector er mwyn gallu deall yn iawn y galw sydd am eu gwasanaethau a sut maent yn cael eu darparu. Felly, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cytuno i ymweld ag amrywiaeth o sefydliadau trydydd sector unigol mewn lleoliadau lle darperir eu gwasanaethau. Bydd yr ymweliadau yn ymestyn i sefydliadau sy'n gysylltiedig â gweithgareddau diogelwch cymunedol a byddant yn galluogi'r Comisiynydd i weld y materion rheng flaen sy'n eu hwynebu a'r effaith y mae'r gwasanaethau hyn yn eu cael ar y gymuned. Mae'r Comisiynydd yn ceisio cael cyfarfod ag o leiaf 6 sefydliad y flwyddyn. Gwahoddir sefydliadau sy'n dymuno cael eu hystyried am ymweliad i lenwi'r ffurflen yn Atodiad B ac i'w dychwelyd i Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Gwefan - Tudalen y Trydydd Sector

Yn unol â'r Strategaeth Cyfathrebu ac Ymgysylltu, un o brif declynnau'r Comisiynydd ar gyfer rhannu gwybodaeth â'r cyhoedd yw ei chyhoeddi ar wefan Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Yn ychwanegol at hynny, mae'r Comisiynydd wedi creu tudalen benodol ar ei wefan ar gyfer rhannu gwybodaeth â'r trydydd sector. Mae hyn yn cynnwys rhoi adborth ar ei weithgareddau ymgysylltu.

Cysylltiadau Trydydd Sector

Mae Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cadw cronfa ddata o gysylltiadau cymunedol. Mae'r holl sefydliadau trydydd sector yn cael eu hargymell i gofrestru eu manylion â Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd (OPCC@nthwales.pnn.police.uk). O hydref 2015 bydd Swyddfa'r Comisiynydd yn cyhoeddi cylchlythyr bob chwarter. Yn ystod y flwyddyn bydd y cylchlythyr (ymysg pethau eraill) yn cynnwys y wybodaeth ganlynol:

- Manylion digwyddiadau a gweithgareddau a gynhaliwyd gan y Comisiynydd
- Ymgynghoriad ar amcanion diwygiedig y Cynllun Heddlu a Throsedd
- Hysbysebu cyfleoedd am nawdd (megis y Cynllun Cyllideb Gyfranogol)

¹AVOW – Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Wrecsam, Cefnogaeth Gymunedol a Gwirfoddol Conwy, Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych, Cyngor Gwirfoddol Lleol Sir y Fflint, Mantell Gwynedd, Medrwn Môn

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r CGS yn cadw at yr hyn a nodir yn Neddf Cydraddoldeb 2010. Mae'r Comisiynydd yn bwriadu cyflawni ei ddyletswydd sector cyhoeddus i ystyried yr angen i ddileu anffafiaeth, datblygu cyfleoedd cyfartal a hyrwyddo perthnasau da rhwng pobl. Yn fwy na hynny, bydd y Comisiynydd yn gweithredu yn unol â'r egwyddorion cydraddoldeb a'r blaenoriaethau a nodir yng [Nghynllun Cydraddoldeb Heddlu Gogledd Cymru a Chomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru](#).

Anghydfodau a Phryderon

Os oes gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd neu'r Cyngorau Gwirfoddol Sirol, un ai ar y cyd neu'n unigol, unrhyw bryderon am weithrediad y Cytundeb yna bydd modd iddynt gymryd rhan mewn cyfarfodydd cyfryngu er mwyn eu datrys.

Adolygu

Bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r chwe Cyngor Gwirfoddol Sirol yn adolygu perfformiad ac effeithiolrwydd y Cytundeb yn flynyddol.

Polisiau Perthnasol

Gweler isod restr o'r polisiau sy'n tanategu ac yn cefnogi'r Cytundeb hwn.

[Cynllun Heddlu a Throsedd](#)

[Cyfranogaeth Cymru – Egwyddorion Ymgysylltu](#)

[Cynllun Cydraddoldeb Heddlu Gogledd Cymru a Chomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru](#)

[Polisi Gohebiaeth](#)

[Strategaeth Cyfathrebu ac Ymgysylltu'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd](#)

Atodiad A

Cyfranogaeth Cymru – 10 Egwyddor Ymgysylltu

1. Cynllunnir yr ymgysylltu'n effeithiol i wneud gwahaniaeth

Mae ymgysylltu'n rhoi gwir gyfle i ddylanwadu ar bolisiau, ar gynllunio gwasanaethau ac ar ddarparu gwasanaethau o gyfnod cynnar.

2. Annog a galluogi pawb a effeithir i gymryd rhan, os ydynt yn dewis hynny

Cynhwysir y bobl a effeithir gan fater neu newid mewn cyfleoedd i ymgysylltu fel unigolion neu fel rhan o grŵp neu gymuned, ac mae eu safbwyntiau'n cael eu parchu a'u gwerthfawrogi.

3. Cynllunnir a chyflwynir yr ymgysylltu mewn ffordd amserol a phriodol

Mae'r broses ymgysylltu'n glir ac yn cael ei chyfathrebu i bawb mewn ffordd hawdd i'w deall ac o fewn amserlen resymol. Hefyd, defnyddir y dull/iau mwyaf addas ar gyfer y rhai sy'n cymryd rhan.

4. Gweithio gyda sefydliadau partner perthnasol

Dylai sefydliadau gyfathrebu â'i gilydd a chydweithio lle bo modd er mwyn sicrhau bod amser pobl yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol ac yn effeithlon.

5. Ni fydd unrhyw jargon yn rhan o'r wybodaeth a ddarperir a bydd yn briodol ac yn hawdd i'w deall

Mae pobl mewn sefyllfa dda i gymryd rhan yn y broses ymgysylltu oherwydd mae gwybodaeth berthnasol sydd wedi'i haddasu i ddiwallu eu hanghenion ar gael iddynt yn hwylus.

6. Ei gwneud yn haws i bobl gymryd rhan

Gall pobl ymgysylltu'n hawdd oherwydd mae unrhyw rwystrau i wahanol grwpiau o bobl yn cael eu datgan ac yn cael sylw.

7. Galluogi pobl i gymryd rhan yn effeithiol

Dylai'r prosesau ymgysylltu geisio datblygu sgiliau, gwybodaeth a hyder y cyfranogwyr i gyd.

8. Rhoddir yr adnoddau a'r gefnogaeth briodol i ymgysylltu er mwyn iddo fod yn effeithiol

Darperir hyfforddiant, cyfarwyddyd a chefnogaeth briodol er mwyn galluogi'r cyfranogwyr i gyd i ymgysylltu'n effeithiol, yn cynnwys cyfranogwyr cymunedol a staff.

9. Mae pobl yn cael gwybod beth yw effaith eu cyfraniad

Rhoddir adborth amserol i'r cyfranogwyr i gyd am y safbwyntiau a fynegwyd ganddynt a'r penderfyniadau a'r camau gweithredu a gymerwyd o ganlyniad; dylai dull a ffurf yr adborth roi ystyriaeth i hoffterau'r cyfranogwyr.

10. Dysgu a rhannu gwersi i wella'r broses o ymgysylltu

Dylid monitro a gwerthuso profiadau pobl o'r broses ymgysylltu er mwyn mesur ei llwyddiant o ran ymgysylltu â phobl ac effeithiolrwydd eu cyfranogiad; dylid rhannu'r gwersi a ddysgir a'u defnyddio mewn ymgysylltiadau yn y dyfodol.

Cafodd yr egwyddorion hyn eu datblygu gan Cyfranogaeth Cymru trwy weithio gyda TPAS Cymru, o dan arweiniad partneriaeth Cyfranogaeth Cymru. Cawsant eu cymeradwyo gan Brif Weinidog Cymru, Y Gwir Anrhydeddus Carwyn Jones AC ar ran Llywodraeth Cymru.

Mae arweiniad pellach ar yr Egwyddorion Cenedlaethol ar gael o

www.participationcymru.org.uk

Mawrth 2011

Atodiad B

Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

*Cais am ymweliad gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd â Sefydliad Trydydd
Sector/Sector Gwirfoddol*

ENW LLAWN Y SEFYDLIAD

ENW CYSWLLT

CYFEIRIAD (YM MHA EIDDO/LLEOLIAD Y DARPERIR Y GWASANAETHAU)

RHIF FFÔN

EBOST

MANYLION GWEFAN

DIBEN/RÔL Y SEFYDLIAD

**SUT MAE'R SEFYDLIAD YN EFFEITHIO AR FATERION YN YMWNEUD Â THROSEDD A
DIOGELWCH CYMUNEDOL?**

**A OES UNRHYW FATERION PENODOL YR HOFFECH EU TRAFOD GYDA'R COMISIYNYDD
HEDDLU A THROSEDD YN YSTOD EI YMWELIAD?**

Ar brydiau, bydd Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru yn hysbysu'r wasg am ymweliadau lleol. Os nad ydych yn dymuno cael cyhoeddusrwydd i ymweliad y Comisiynydd, ticiwch yma os gwelwch yn dda.

Dychweler y ffurflen i: Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd, Glan-y-Don, Bae Colwyn, LL29 8AW neu anfonwch y ffurflen drwy neges e-bost at opcc@nthwales.pnn.police.uk

